

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614203371
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8614203371.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, (zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sro, vložka č.15294/B), právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným X) Z. G., J.. XX.XX. XXXX, G. XXX XX Š. Š. XX, X) S. G., J.. XX.XX. XXXX, G. XXX XX Š. Š. XX, za účasti Združenia - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 4.156,50 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 4C/127/2014-145 zo dňa 11.10.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu a Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Sporovým stranám náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

III. P r i z n á v a osobitnému subjektu (intervenientovi) L. - K. a ochrana spotrebiteľa "K." J. X. 5, K., F.: 42 343 828 náhradu trov konania na účet jeho práv. zástupcu JUDr. F. I., o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 2 písm. a/ až s/, ods. 5 zák. č. 258/2001Z.z., § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 53a ods. 1, § 53c, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 2, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. Výrok o trovách konania ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

3. Vychádzal zo zistenia, že v konaní bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanými bola dňa 13.04.2006 uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 150 000,- Sk/4 979,09 eura. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na deň 20.05.2006 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.03.2016. Predmetnú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú, ktorú je potrebné posudzovať

podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj predpisu špeciálnej úpravy, najmä zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení zmien a doplnkov. Dňa 27.09.2012 bola podpísaná zmluva o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. (ako postupcom) a EOS KSI Slovensko, s.r.o. (ako postupníkom) v tomto konaní v postavení žalobcu. Podľa prílohy č. 1 k uvedenej zmluve vyplýva, že žalovaní sú v omeškaní 1194 dní. Toto zároveň nasvedčuje tomu, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru regulovaného špeciálnou právnou úpravou zákonom o bankách. Pričom banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách podlieha bankovému povoleniu na činnosť bank, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca v konaní nepreukázal, aby disponoval takýmto povolením na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V danom prípade je potrebné posúdiť aj zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Teda pohľadávka zodpovedajúca takému peňažnému záväzku je nesplácaný určitú dobu dlh. Bolo by pritom v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali živý úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takom prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. V tomto sa súd prvej inštancie stotožnil s vyjadrením intervenienta podľa ktorého - banka nemôže postúpiť nebanke živý úver, len pohľadávky z ukončeného úveru a zo živého úveru môže postúpiť len splatné splátky. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Podľa zistenia pôvodný veriteľ (Slovenská sporiteľňa, a.s.) nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 27.09.2012 čo súdu prvej inštancie nebolo preukázané, naopak žalobca doložil listinu s dátumom 16.10.2012 označenú ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Titulom postúpenia pohľadávky súdu nebola doručená ani výzva pred postúpením pohľadávky čo potvrdzuje, že predchodca žalobcu nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Súd prvej inštancie doplnil, že v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z., o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je banka povinná uschovávať a ochraňovať údaje a kópie dokladov o preukázaní totožnosti klienta a zmluvy a iné doklady o uskutočnených obchodoch najmenej päť rokov od ukončenia obchodu, pričom obchodom sa rozumie vznik, zmena a alebo zánik záväzkových vzťahov medzi bankou a jej klientom a akékoľvek operácie súvisiace s bankovými činnosťami vrátane nakladania s vkladmi. Ďalej pohľadávka, ktorá vznikla zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX., ktorá je predmetom tohto konania bola postúpená Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako postupcom žalobcovi ako postupníkovi. Slovenská sporiteľňa a.s. v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, odovzdala zmluvu o úvere a súvisiacu dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka postupníkovi (žalobcovi). Teda výzva vrátane dokladu o jej doručení pre žalovaných žalobcu nepredložil. Taktiež oznámenie žalobcu (oznámenie - výzva k úhrade z 16.10. 2012), že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 31.10. 2012 nemá žiadnu právnu váhu, skôr vytvára pochybnosť o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predchodcom žalobcu spôsobom ako je vyššie uvedené, resp. ako bola zmluva ukončená. Na takýto právny úkon (vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru) totiž žalobca nemá oprávnenie, nakoľko toto tvorí podmienky postúpenia teda, spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (splatné splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, tieto musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Doplnenie vedľajšieho účastníka, že subjekt ktorý nesmie poskytovať úvery ich predsa nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Môže si ho vo vlastnom mene vymáhať, ale to predpokladá dovŕšenie splatnosti pohľadávky má reálne opodstatnenie, zároveň odporuje zákonu pokiaľ banka ktorá poskytla úver, tento postúpi na subjekt ktorý nie je bankou ani poskytovateľom úverov napriek tomu, že ešte nenastala splatnosť celej pohľadávky. Podľa § 53 ods. 4 písm. b/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky

uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožiteľnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Aj napriek tomu, že v prípade žalobcu ide o nadnárodnú inkasnú spoločnosť jej aktivity nepodliehajú povoleniam Národnej banky Slovenska, preto je na mieste obava o zhoršení zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Na základe uvedených skutočností vyplýva jednoznačný záver, že žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27.09.2012 je neplatná keďže na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov ktorých splatnosť ešte nenastala nakoľko žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov a na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené ani uvedené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu (postupníka). Okrem toho podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách postupca môže postúpiť pohľadávku iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka čo taktiež nebolo preukázané. Ak tieto skutočnosti absentujú, taktiež ide o neplatné postúpenie pohľadávky. Je nutné poznamenať, že táto písomná výzva ako podmienka platného postúpenia pohľadávky sa musí dostať do dispozičnej sféry dlžníka (rozsudok Okresného súdu Prešov z 19.01.2015 sp.zn. 9C 150/2014 súd má zato, že výzva, ktorá je uvedená v § 92 ods. 8 zákona o bankách vo vete prvej nie je právnym úkonom. Znamená to toľko, že platnosti alebo neplatnosti výzvy sa nemožno domáhať v konaní pred súdom. Ide o tzv. fakticky úkon, ktorý je však nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu a to postúpenia pohľadávky zo strany banky. V prípade ak tento fakticky úkon vykonaný nebol, neplatným bude následný právny úkon. Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka - prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu keď jej dôjde. Analogicky uvedené ustanovenie treba využiť aj pri doručovaní faktického úkonu banky, pre ktorý je stanovená písomná forma a ktorý môže mať právnu relevanciu pre posúdenie následnej platnosti alebo neplatnosti postúpenia pohľadávky bankou iba v prípade, ak sa dostane do dispozičnej sféry dlžníka, ktorému bol zasielaný. V danom prípade preukázanie doručenia písomnosti z ktorej navrhovateľ odvodzuje pre seba priaznivé účinky je práve na tomto navrhovateľovi. Navrhovateľ však nepreukázal žeby sa takáto listina do dispozičnej sféry dlžníka dostala bez ohľadu nato či sa s touto výzvou oboznámil alebo nie a preto súd musí vychádzať z toho, že nebola splnená podmienka nevyhnutá pre platnosť postúpenia pohľadávky bankou. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.03.2015 sp. zn 4Co 145/2014 - oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa. K odvolaniu žalobcu uvádza, že namietané nesprávne skutkové zistenia vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené. Súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorý v konaní ako účastník sporového konania nepreukázal svoje tvrdenie o doručení písomnej výzvy banky žalovaným v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách. Odvolací súd súhlasí s názorom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaných, že nepreukázaním tejto rozhodnej skutočnosti nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky a ani nemohlo dôjsť k naplneniu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Navyše právny predchodca navrhovateľa nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru na ktorú skutočnosť súd prvého stupňa správne poukázal. Namietaná arbitrárnosť resp. nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia taktiež nebola opodstatnená, lebo odôvodnenie rozhodnutia je jasné, zrozumiteľné a spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. Predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky na tretiu osobu môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky ktoré sa stali splatnými. Žalobca v konaní nepreukázal existenciu písomnej výzvy banky klientovi - žalovaným na splnenie peňažného záväzku, s ktorým boli žalovaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní a preto dôvodom na zamietnutie žaloby bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Táto otázka posúdenia zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky z bankového úveru na iný subjekt bez bankového oprávnenia nie je otázkou, ktorá by bola odlišným spôsobom riešená v rozhodnutiach súdov. Zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dôvodu, že tieto skutočnosti v predmetnej veci preukázané neboli, správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nemá aktívnu legitímáciu na podanie žaloby, ani oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru lebo nie je oprávnený na vykonávanie bankovej činnosti. Z dôvodu toho odvolací súd nepripustil dovolanie v tejto veci, lebo zákonné podmienky na jeho pripustenie vyplývajúce

z ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. splnené neboli. Ďalej rozsudok Krajského súdu Prešov z 24.02.2015 sp. zn. 19Co 177/2014 - z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným bola dňa 04.02.2008 uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX . na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 150 tis. Sk čo je 4 979,08 eura. Splatnosť prvej splátky istiny bola dohodnutá na deň 20.03.2008 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.01.2018. Bez pochybnosti je potrebné uvedenú zmluvu vyhodnotiť ako zmluvu spotrebiteľskú, ktorú je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj predpisu špeciálnej úpravy najmä zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení zmien a doplnkov. Dňa 28.09.2011 bola podpísaná zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a KSI Slovensko, s.r.o. t.j. žalobcom v tomto konaní. Z prílohy k uvedenej zmluve vyplýva, že žalovaní sú v omeškaní 1194 dni, z uvedeného teda možno vyvodiť záver, že záväzkový vzťah ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru regulovaného špeciálnou právnou úpravou zákonom o bankách. Pričom banka je štátom autorizovaná inštitúcia ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu na činnosti bank, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca v konaní nepreukázal aby disponoval takýmto povolením na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatnených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je potrebné vyhodnotiť aj zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách je možné vyvodiť že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaný určitú dobu dlh, bolo by pritom v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali živý úver na akýkoľvek subjekt ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa v súlade so smernicou o nekalých odborných praktikách. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá. Preto tvrdenie žalobcu, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 13.11.2011 nemá žiadnu právnu váhu. Na takýto právny úkon žalobcu nemá oprávnenie. Nebolo preto možné premlčanie počítat od uvedeného dňa tak, ako to namieta v odvolaní žalobca. Odvolací súd ešte uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť ktoré sú už splatnými (dospelé splátky) a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného odvolací súd odôvodnil aj pochybnú aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu. Odvolací súd tiež uvádza, že z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CS zo dňa 28.9.2011 vyplýva, že omeškanie žalovaných trvalo k uvedenému dňu 1195 dni čo je 3,27 roka, za toto obdobie ak právny predchodca žalobcu by iba predpisoval splátky, poplatky a úroky takýto postup by nebol postupom a konaním s náležitou odbornou starostlivosťou banky).

4. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou intervenienta, že zmluva neobsahuje všetky povinné náležitosti. V zmluve chýba údaj podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitosti obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov ak je to možné treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie úslých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť. Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Touto problematikou sa zaoberal Krajský súd v Trnave v rozsudku z 09.01.2014 sp. zn. 9Co 192/2013, Krajský súd v Trnave v uznesení z 09.08.2011 sp. zn. 10CoE 313/2010.

5. Súd prvej inštancie ďalej doplnil - zastáva názor, že poplatok za poskytnutie úveru predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky. Ak banka od spotrebiteľa požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľa a vystavuje ho neprijateľnému spotrebiteľskému úveru, poškodzuje tým spotrebiteľa a vystavuje ho neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Taktiež poplatok za vedenie účtu nemá povahu odplaty za konkrétnu zmluvnú službu poskytovanú bankou, a preto nepredstavuje dojednanie týkajúce sa ceny. Vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odplacnú službu banky klientovi, práve naopak slúži výhradne záujmom banky.

6. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobu bolo potrebné zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Vecná legitímácia predstavuje hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Účastník konania, ktorý je nositeľom subjektívneho práva z hmotnoprávneho vzťahu, má aktívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku pojednávania tvrdí. Súd žalobe vyhovie iba vtedy, ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od žalovanej strany uplatnené v konaní. Opak toho tvorí nedostatok aktívnej legitímácie, v takom prípade žalobe nevyhovie. V predmetnej veci súd prvej inštancie dospel k názoru, že postúpenie pohľadávky bolo neplatné (neboli dodržané zákonné podmienky - predpoklady postúpenia) a práve tento nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu má vecný dopad na stav, že súd prvej inštancie žalobu zamietol.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Navrhol ho zmeniť a žalobe vyhovieť, resp. ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolateľ má za to, že z § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jeho časť, ktorá je už splatná, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky, že súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil, že aj napriek predloženiu oznámenia o postúpení pohľadávky skúmal platnosť zmluvy, že § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky a že uvedené ustanovenie nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Nestotožnil sa ani s názorom súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Odmietá taktiež platiť trovy konania združeniu, pretože Civilný sporový poriadok umožňuje priznať trovy iba stranám, a združenie nie je stranou sporu.

8. Žalovaní ani občianske združenie sa ku podanému odvolaniu nevyjadrili.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.03.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

11. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a žalovanými bola dňa 13.04.2006 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 150.000,-Sk. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.03.2016. Predmetná zmluva je v zmysle § 52 a nasl. OZ a v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001Z. z. o spotrebiteľských úveroch s účinnosťou v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvou spotrebiteľskou.

12. Dňa 25.09.2012 bola podpísaná Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1175/2012CE medzi Slovenskou sporiteľňou, a. s. a EOS KSI Slovensko, s.r.o. (žalobca v tomto konaní). Žalobca nepreukázal, že žalovaní boli aj napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

13. Zo spisu vyplýva, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách (ďalej len „ZoB“).

14. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 ZoB podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť.

15. Odvolací súd má za to, že žalobca v súdnom spore nepreukázal, že by disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatnených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je preto potrebné vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu.

16. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Teda pohľadávka zodpovedajúca takémuto peňažnému záväzku je nesplácaná určitú dobu.

17. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

18. Podľa § 92 odsek 8 ZoB, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá.

20. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpeniu pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

21. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie ustálil, že žalobca v danom spore nie je aktívne vecne legitimovaný.

22. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nespliatny úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

23. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

24. Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie by mala banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky (porov. rozhodnutie KS v Bratislave vo veci 6Co/58/2016, cit: „Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 01.12.2010, ktorou advokátska kancelária Havel & Holásek, spol. s r. o. postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitimácia.“

25. V zmysle uvedeného žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom daného konania, keď bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu dostatok aktívnej legitimácie uplatňovať bankovú pohľadávku.

26. K trovám občianskeho združenia v tomto konaní po 01.07.2016 odvolací súd poukazuje na závery NS SR vyslovené v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 181/2015, s ktorými sa plne stotožňuje : „na procesných právach a povinnostiach subjektu vystupujúceho v konaní (spore) ako vedľajší účastník nič nezmenila zmena právnej úpravy spočívajúca v zrušení Občianskeho súdneho poriadku a v nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku od 1. júla 2016. Aj oznámenie určitého subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na žalujúcej alebo žalovanej strane, je totiž procesným úkonom, ktorého účinky - vznik vedľajšieho účastníctva - zostávajú v zmysle § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. zachované. Iný výklad, podľa ktorého vedľajšie účastníctvo takéhoto subjektu účinnosťou C. s. p. bez ďalšieho zaniklo, by odporoval ústavným zásadám ochrany nadobudnutých práv a ochrany legitímneho očakávania, vyplývajúcim z princípu právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu. Okrem toho by takýmto výkladom nebol rešpektovaný ústavný princíp rovnosti, pretože trvanie nadobudnutého statusu vedľajšieho účastníka by nebolo závislé na naplnení jeho zmyslu (ktorým je dosiahnutie víťazstva v spore tej strany, na strane ktorej vedľajší účastník vystupuje, a ktorý trvá až do právoplatného rozhodnutia vo veci) , ale na náhodilosti, t. j. na tom, či konanie bolo k 1. júlu 2016 právoplatne skončené alebo neskončené“. Potom správne výroku vo veci samej zodpovedá aj výrok o povinnosti žalobcu nahradiť trovy konania občianskemu združeniu, pričom ich výška zodpovedá kritériám daných vyhl. č. 655/2004Z.z.

27. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných

v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalovaného, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

28. Majúc na zreteli uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

29. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu a občianskemu združeniu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní a občianske združenie, ktorým však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnili. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto vyslovil, že stranám sporu a občianskemu združeniu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.